

BEDRIJFSRAAD
VOOR DE VISSERIJ

DE EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE
VISSERIJSECTOR IN 1984



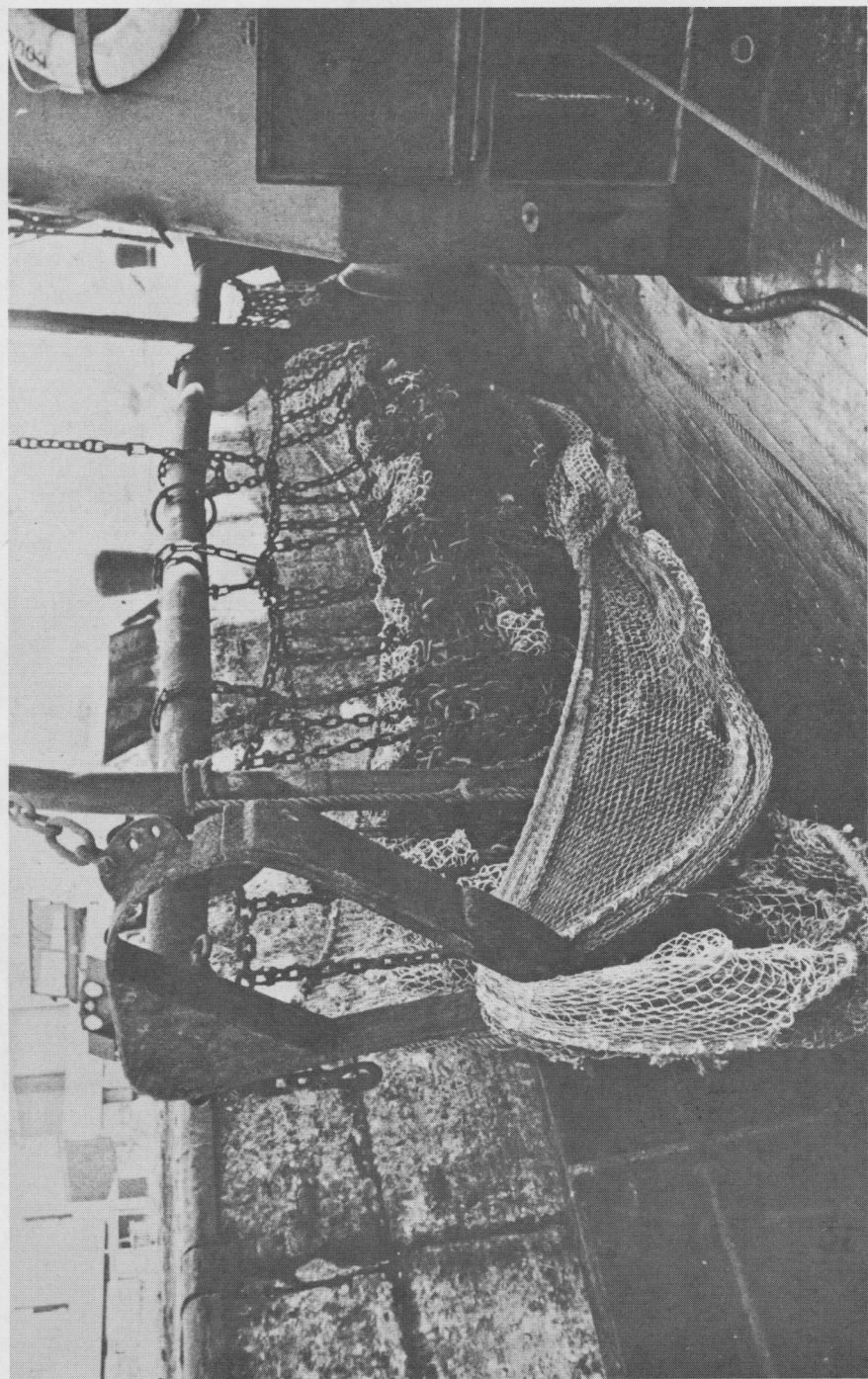
222531

DE EVOLUTIE VAN DE BELGISCHE VISSERIJSECTOR
IN 1984



Vlaams Instituut voor de Zee
Flanders Marine Institute

Bedrijfsraad voor de Visserij
Oostende
1985



TEN GELEIDE

Dit jaarverslag over 1984 toont naar mijn mening duidelijk aan dat de activiteit in het zeevisserijbedrijf geen achteruitgang kent. In tegenstelling tot andere nijverheidssectoren waar de algemene economische conjunctuur grotendeels bepalend is voor groei, stagnatie of achteruitgang, wordt de activiteit van de zeevisserij daardoor weinig of niet beïnvloed.

De aanvoersector, die volledig steunt op familiale bedrijven, is fundamenteel gezond en bewijst haar levenskracht door de drang naar vernieuwing en modernisering die zich bijzonder uit in de buitengewone inspanningen op stuk van investeringen. Tijdens de jongste drie jaar hebben aldus zestien rederijen een nieuw vaartuig in dienst gesteld. Verdere plannen werden vastgelegd en de contracten getekend voor de bouw van nog eens zeventien nieuwe eenheden, waarvan de voltooiing en het in de vaart brengen in de loop van 1985 en 1986 mag worden verwacht.

Hoë belangrijk deze investeringen zijn, moge blijken uit het feit dat de kostprijs van een nieuw vissersvaartuig gemiddeld 50 miljoen F bedraagt, en dat onder de jongste aanwinsten van de vloot zelfs schepen van rond de 80 en 90 miljoen F voorkomen. Alles samengerekend vormen de huidige investeringen in de nieuwbouw van vissersschepen een bedrag van om en rond de twee miljard frank.

Hoewel het hoofdzakelijk om vervangingen van oudere eenheden gaat, stelde zich op een gegeven ogenblik toch de vraag of, in het licht van de aan ons land via quota toegekende vangstmogelijkheden, geen afremming van de nieuwbouw diende overwogen te worden. De Bedrijfsraad voor de Visserij was terecht van oordeel dat het inderdaad niet zou opgaan de vloot een zodanige uitbreiding te laten nemen, dat niemand nog in staat zou zijn op een economisch verantwoorde wijze een schip uit te baten. Daarom stemde de Raad in met een zekere capaciteitsbeheersing, dit vooral in de sector van de boomkor-visserij.

In dit opzicht mag niet worden voorbijgegaan aan het feit dat, ondanks de investeringen in de nieuwbouw, de Belgische vissersvloot numeriek rond de 200 eenheden blijft behouden en dat anderszijds ons land jaarlijks voor ca. 12 miljard F aan vis en visserijprodukten invoert. Zou het dan niet veel eerder de vraag zijn of de aan België toegekende quota niet moeten verhoogd worden?

De waardegroei van de aangevoerde vis is in 1984 betrekkelijk gering geweest en staat niet in verhouding met de prijsstijgingen van de stookolie die in het afgelopen jaar verontrustende hoogten hebben bereikt. Niet zonder reden werden in bedrijfskringen daarover alarmklokken geluid.

Een ander vraagstuk dat alle bedrijfsmiddelen bekommert, is de vraag of er in de toekomst voldoende, werkelijk bekwaame bemanningsleden zullen voorhanden zijn om die technisch steeds meer geperfectioneerde schepen te voeren en rendabel te maken. Daarbij wordt dan in hoofdzaak gedacht aan de wending die het vernieuwd visserijonderwijs genomen heeft, waarbij de zorg voor de mogelijkheden tot homologatie dusdanige gevolgen heeft voor de technische visserijvakken, dat de vereiste specifieke visserijopleiding in het gedrang komt. Terwijl de techniek aan boord van de schepen steeds meer uitbreiding neemt, stellen onze visserijmiddelen met lede ogen vast dat, spijts de schooltijd met één jaar verlengd wordt, het aantal uren visserijtechniek globaal lager ligt dan voorheen met één jaar minder schooltijd.

Er bestaat wellicht geen tweede beroep, waar men met een eenvoudig beroeps- of technisch getuigschrift, de volle verantwoordelijkheid te dragen krijgt over een "werk-instrument" als een vissersvaartuig dat ettelijke tientallen miljoenen kost, met een bemanning van 5 tot 6 man in volle zee trekt, in alle weersomstandigheden, vaak over verre afstanden om dag en nacht uit vissen te trekken.

Hoe zwaar het werk van de zeevissers ook is en blijft, mag hier toch ook gewezen worden op de positieve kanten van het beroep, nl. de mogelijkheden tot volwaardige menselijke ontwikkeling die het visserijberoep bieden kan, de kansen op redelijk hoge verdiensten en op een verzekerde toekomst voor wie echt bekwaam is.

Ik zou aan mijn plicht van objectiviteit te kort schieten, indien ik hier ook niet een woord van lof en waardering zou over hebben voor de investeringen en inspanningen die in de sectoren van de handel en van de visverwerkende nijverheid worden opgebracht om de produktie rationeler te maken, om de steeds hardere buitenlandse concurrentie te weerstaan en om de vis onder steeds meer aantrekkelijke vorm bij de verbruiker te brengen.

Dat er nog echt grote toekomstmogelijkheden zijn voor vakbekwaame mensen in de hele bedrijfssector, bewijst niet alleen de stevige vraag van de verbruikers naar verse en verwerkte vis, maar ook de investeringen die in alle geledingen van de bedrijfskolom worden verwezenlijkt.

Moge de steeds verder gaande vernieuwing en modernisering van de visserijsector als geheel, gedragen door een groot geloof in eigen kunnen en een grote liefde voor het beroep, ook in de toekomst tot goede resultaten leiden. En moge de Bedrijfsraad voor de Visserij daarin enigszins behulpzaam zijn.

Dries CLAEYS,
Voorzitter van de
Bedrijfsraad voor de Visserij

I. SECTOR AANVOER

A. DE VLOOT

Einde 1984 totaliseerde de Belgische zeevisserijvloot 202 schepen, met een gezamenlijk motorvermogen van 94.532 pk en een totale tonnenmaat van 22.416 B.T.

Ten opzichte van 1983 vermeerderde de vloot met één eenheid. In de loop van 1984 werden 8 vaartuigen aan de vloot toegevoegd, terwijl er 7 aan onttrokken werden. De aanwinsten omvatten 7 nieuwe eenheden, op Belgische werven gebouwd, en 1 vaartuig van het buitenland overgenomen. Bij de verliezen waren er 6 door schrapping en 1 door schipbreuk.

In de lijn van wat de jongste jaren werd vastgesteld was er in 1984 opnieuw een stijging van het totale motorvermogen en het globale brutotonnage. Het motorvermogen vermeerderde met 1.748 pk of 1,8 p.c., terwijl de tonnenmaat aangroeide met 134 B.T. of 0,6 p.c. (tabel 1 en bijlage 1).

Tabel 1 - Evolutie van de Belgische zeevisserijvloot, 1960-84

Jaar	1960	1965	1970	1975	1980	1983	1984
Aantal vaartuigen	412	375	315	255	208	201	202
Motorvermogen (pk)	73.616	82.866	87.019	92.566	85.541	92.784	94.532
Brutotonnage (BT)	27.922	27.451	23.850	23.904	21.122	22.282	22.416

De geringe stijging van de totale tonnenmaat sproot voort uit het feit dat de weggevallen eenheden tot dezelfde categorieën behoorden als de nieuwgebouwde. Anderzijds zijn de nieuwe schepen doorgaans met zwaardere motoren uitgerust, wat dan weer de relatief grotere stijging van het globale motorvermogen verklaart. De zeven op Belgische werven gebouwde nieuwe eenheden leverden in 1984 een aanwinst op van 5.115 pk en 1.201 B.T.

De getalsterkte van de vissersvloot, op langere termijn beschouwd, vertoont een beeld van geleidelijke maar bijna voortdurende vermindering. Deze daling vloeide voort uit diverse oorzaken : de natuurlijke afvloei door schipbreuk of ouderdom, het vertrek van een aantal eenheden naar het buitenland, het uit de vaart nemen van oudere en minder rendabele vaartuigen via een slooppremieregeling zonder verplichting tot vervangingsbouw, en de geringe nieuwbouw in bepaalde periodes, in het bijzonder in de zeventiger jaren.

Zoals tabel 2 aantoont, lag de terugval in de nieuwbouw vooral in de periode 1975-79, gedurende dewelke slechts 4 aanwinsten werden geboekt. Het geringe animo voor nieuwbouw in de zeventiger jaren was te wijten aan een aantal negatieve factoren, zoals de oliecrisis met de buitensporige toename van de brandstofkosten, de te bruuske stijging van de kosten voor nieuwbouw, de opvoering van de internationale vangstbeperkende maatregelen en de onzekerheid van de reders over de toegang tot de traditionele visgronden.

Vanaf 1980 is een kentering ten goede ingetreden, waardoor de numerieke terugval van de vloot praktisch tot staan is gebracht. Het herstel van het vertrouwen bij de kandidaat-bouwers werd in de hand gewerkt door het opvoeren en op gang brengen van een aantal stimulerende steunmaatregelen van overheidswege, zowel op nationaal of regionaal vlak als via het kanaal van de E.G. Hierdoor zijn geleidelijk initiatieven ontstaan die de zo noodzakelijke vervangingsbouw hebben doen hernemen. Deze nieuwbouwplannen hebben vanaf 1980 geleid tot het in de vaart brengen van 28 nieuwe eenheden, meestal moderne middenslagtreilers.

Tabel 2 - Aanwinsten van de vloot door nieuwbouw, 1960-84

Periode	Aantal schepen	pk	B.T.
1960-64	70	24.973	9.266
1965-69	81	29.337	8.558
1970-74	30	15.610	3.605
1975-79	4	4.400	876
1980-84	28	25.867	5.871

Op het einde van het verslagjaar waren op de Belgische werven nog 15 nieuwe vaartuigen in aanbouw, namelijk 11 middenslagschepen en 4 eenheden bestemd voor de kustvisserij. Nog andere nieuwbouwprojecten worden in het vooruitzicht gesteld.

B. DE AANVOER

De visaanvoer door de Belgische vaartuigen in de Belgische havens liep ietwat terug in vergelijking met het voorgaande jaar. Tegenover 37.732 t in 1983 bedroeg de aanvoerde hoeveelheid in 1984 37.099 t, hetgeen neerkomt op een vermindering met 1,7 p.c.

Niettemin stegen de in de vismijnen genoteerde besommingen, en wel van 2.318 mln F in 1983 tot 2.418 mln F in 1984, een vermeerdering met 100 mln F of 4,3 p.c. (bijlage 2).

Uit de verhouding hoeveelheid-waarde blijkt een toename van de gemiddelde prijs, die gold voor zowat alle vissoorten, pelagische vis uitgezonderd. Van 61,43 F per kg in 1983 steeg het algemeen prijsgemiddelde tot 65,18 F per kg in 1984, hetzij een toename met 6,1 p.c., tegenover een stijging met 11 p.c. het voorgaande jaar (bijlage 3).

Over een langere termijn beschouwd, en dan meer bepaald sedert het begin van de zestiger jaren, vertoonde het aanvoerpatroon een vrij gelijkmatig beeld, met vangsten schommelend tussen 45.000 en 50.000 t. Vanaf 1974 ontstond een kentering en bleef de aanvoer in eigen havens beneden de 40.000 t. Een voorname oorzaak hiervoor was de geleidelijke terugloop van de IJslandvisserij. Deze trend werd gedurende sommige jaren ook nog in de hand gewerkt door de verhoogde rechtstreekse aanvoer van Belgische vangsten in buitenlandse havens (bijlage 4). De besommingen daarentegen, met uitzondering van het jaar 1979, gingen in een praktisch ononderbroken stijgende lijn (bijlage 2, grafieken 1a en 1b). Hierbij dient te worden aangestipt dat de hogere bruto-opbrengsten van de jongste jaren in grote mate werden opgeslorpt door de sterke stijging van de gasoliekosten.

De Belgische aanvoer in het buitenland, voornamelijk door rechtstreekse aanlandingen en verkoop in Britse havens, bleef in 1984 nagenoeg op het peil van het voorgaande jaar. Naar hoeveelheid liep deze aanvoer terug van 5.404 t in 1983 tot 5.287 t in 1984, terwijl de besommingen 326 mln F noteerden in 1984 tegenover 305 mln F in 1983. Het markten in Britse havens wordt in de hand gewerkt door de nabijheid van de visgronden en door de samenstelling van de vangsten met overwegend platvis (schol, enz.), waarvoor aldaar een grote vraag bestaat.

De aanvoer van vreemde schepen in Belgische vissershavens kende in 1984 andermaal een gevoelige vermindering. In de loop van 1984 werd door vaartuigen van vreemde nationaliteit in de Belgische vismijnen 344 t voor een waarde van 24 mln F aan land gezet ; in 1983 bedroegen deze aanlandingen 508 t voor 30 mln F (bijlage 5).

De totale Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland bleef in het verslagjaar nagenoeg op het peil van de jongste jaren. In vergelijking met 1983 toen een aanvoer van 43.136 t voor 2.622 mln F werd genoteerd, beliepen de totale vangsten in 1984 42.386 t of 1,7 p.c. minder, voor een globale besomming van 2.744 mln F of een toename met 4,7 p.c. (tabel 3 en bijlage 6).

In 1984 werden 2.613 t vis (7 p.c. van de totaal aangelande hoeveelheid) uit de markt genomen, tegenover 1.623 t in 1983 (4,3 p.c.). Deze opvang betreft bepaalde vissoorten die, alhoewel van goede kwaliteit, bij de consument minder in trek waren of tijdelijk een te grote aanvoer kenden. In 1984 betrof het vooral pelagische vis (haring), benevens wijting en schelvis, die de minimumprijs niet behaalden en derhalve opgehouden werden.

In het verslagjaar werden tenslotte 20,5 t visserijprodukten ongeschikt geacht voor menselijke consumptie en afgekeurd (16,9 t in 1983).

Nadere ontleding van de totale Belgische visaanvoer naar categorieën

De aanvoer wordt traditioneel onderverdeeld in drie categorieën, nl. bodemvis, pelagische vis, en schaal- en weekdieren (tabel 3 en bijlage 6).

Tabel 3 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-84

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	t	1.000 F	t	1.000 F	t	1.000 F	t	1.000 F
1960	49.109	556.014	4.392	19.155	1.696	38.235	55.197	613.404
1965	49.112	692.323	2.146	12.143	1.673	55.451	52.932	759.928
1970	42.732	842.169	1.343	8.095	2.553	81.496	46.628	931.760
1975	36.975	1.180.554	2.556	24.769	3.497	154.693	43.028	1.360.016
1980	35.053	1.725.785	2.488	26.248	2.588	165.149	40.129	1.917.182
1981	32.744	1.864.190	8.655	82.688	2.506	168.779	43.905	2.115.657
1982	29.308	2.038.066	10.030	116.159	3.394	210.543	42.732	2.364.768
1983	33.944	2.315.864	6.188	80.246	3.004	226.343	43.136	2.622.453
1984	34.349	2.444.549	5.183	53.811	2.854	245.966	42.386	2.744.326

Ook tijdens het verslagjaar maakte de visserij op bodemvis het hoofdbestanddeel uit van de Belgische visserijbedrijvigheid. Het aandeel van bodemvis (rond- en platvis) bedroeg 81 p.c. van de totale vangsten. Vergeleken met het vorige

jaar steeg de bodemvisaanvoer van 33,9 mln kg tot 34,3 mln kg, hetzij een vermeerdering met 1,2 p.c. Andermaal boekten vooral de vangsten van platvis, inzonderheid schol, een flinke toename.

De gemiddelde aanvoer prijzen voor bodemvis stegen van 68,2 F/kg in 1983 tot 71,2 F/kg in 1984, een toename met 4,4 p.c. Voor tong werd in 1984 een prijsstijging met 4,2 p.c. genoteerd, terwijl de noteringen voor platvis, in vreemde havens aangeland, hoger lagen dan in de thuishavens. Een en ander resulteerde in een stijging van de bruto-besommingen van 2.316 mln F in 1983 tot 2.445 mln F in 1984, een toename met 5,6 p.c.

De pelagische visserij kende in 1984 niet de ruime vangsten van de voorgaande drie jaren. De totale aanvoer van deze vissoorten (hoofdzakelijk haring) bedroeg in 1984 5.183 t (6.188 t in 1983). Tegen een gemiddelde prijs van 10,4 F/kg (13 F/kg in 1983) beliepen de bruto-besommingen in het verslagjaar slechts 53,8 mln F (80,2 mln F in 1983).

De aanvoer van schaal- en weekdieren liep in 1984 iets verder terug. De totale vangsten in deze categorie daalden van 3.004 t in 1983 tot 2.854 t in 1984. Dank zij de stijging van het prijsgemiddelde (van 74,7 F/kg in 1983 tot 86,2 F/kg in 1984) liepen de bruto-besommingen op van 226,3 mln F in 1983 tot 246 mln F in 1984.

Op langere termijn beschouwd, wijst een nadere ontleding van de visaanvoer p het primordiale karakter van de visserij op bodemvis in het geheel van de Belgische visserijbedrijvigheid. Wel heeft de achteruitgang van de IJslandvisserij voor een geleidelijke vermindering van het aanvoerkwantum gezorgd. Anderzijds werd in deze categorie een belangrijke prijshausse genoteerd, niet in het minst door de sterke vraag naar bepaalde duurdere vissoorten. Dit verklaart waarom, ondanks de slinkende aanvoer, de bruto-besommingen van bodemvis op termijn een kwasi voortdurend stijgende lijn vertoonden.

De pelagische visserij was vanaf de zestiger jaren geleidelijk afgegleden tot een activiteit van secundair belang. Het invoeren van vangstquota en een volledig vangstverbod op Noordzeeharing in de periode 1977-80 had deze teloorgang nog in de hand gewerkt. Het opheffen van het vangstverbod en de hiermee gepaard gaande heropleving van de pelagische visserij sedert 1981 wijst op een hernieuwde belangstelling voor deze interessante en economisch rendabele seizoensvisserij.

De visserij op schaal- en weekdieren tenslotte is misschien wel de meest stabiele tak van visserijbedrijvigheid, alhoewel ook hier seizoeninvloeden een rol spelen. De prijzen in deze categorie vertoonden gedurende lange tijd een gering stijgingspercentage, waardoor de bruto-besommingen slechts een bescheiden groei kenden. Door de stijging van de vraag werd vooral in de jongste drie jaar een gevoelige prijshausse genoteerd.

II. SECTOR HANDEL EN VERWERKING

A. DE BUITENLANDSE HANDEL

1. DE INVOER

In 1984 bedroeg de invoer van vis en visserijprodukten 110.400 t voor een waarde van 12.939 mln F, tegenover 116.474 t voor een waarde van 13.014 mln F in 1983.

Naar hoeveelheid gerekend was er een vermindering van 5,2 p.c. tegenover het vorige jaar.

Tabel 4 - Invoer van vis en visserijprodukten, hoeveelheid en waarde, 1960-84

Jaar	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Gemiddelde prijs F/kg
1960	79.787	1.331.000	14,08
1965	97.912	2.059.674	21,03
1970	101.002	2.804.962	27,77
1975	92.955	4.971.625	53,48
1980	109.545	9.611.672	87,74
1981	110.829	10.229.440	92,30
1982	113.957	11.435.668	100,35
1983	116.474	13.014.327	111,74
1984	110.400	12.938.582	117,20

De gemiddelde invoerprijs voor alle vissoorten steeg van 111,74 F per kg in 1983 tot 117,20 F per kg in 1984. Dit komt neer op een stijging met 4,9 p.c., tegenover een hausse van respectievelijk 8,7 p.c. en 11,4 p.c. de twee voorgaande jaren.

De globale groothandelswaarde van de invoer kende in 1984 een minieme vermindering. Tegenover 13.014 mln F in 1983 beliep de waarde van de invoer in 1984 12.939 mln F, hetzij een daling met 0,6 p.c.

Op langere termijn gezien, is de omvang van de invoer geleidelijk gestegen van ca. 80.000 t in 1960 tot boven de 100.000 t in de zeventiger jaren. Na enkele jaren van stagnatie vertoont de invoer vanaf 1979 opnieuw een opwaartse trend.

De waarde van de invoer is voortdurend en dan voornamelijk tijdens de jongste jaren in een snel tempo gestegen. Een gelijkaardige vaststelling geldt eveneens voor de stijging van het algemeen prijsgemiddelde (tabel 4, bijlage 7, grafieken 2a en 2b).

De invoer wordt onderverdeeld in vijf categorieën, nl. verse en bevroren vis, bewerkte vis, schaal- en weekdieren, visconserven, conserven van schaal- en weekdieren (tabel 5, bijlage 7, grafieken 2a en 2b).

Tabel 5 - Invoer van vis en visserijproducten naar categorieën, 1983-1984

Categorieën	1983		1984	
	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F
1. Verse en bevroren vis	42.583	3.802.229	41.607	3.905.614
2. Bewerkte vis	3.302	513.273	3.335	561.934
3. Schaal- en weekdieren	46.112	4.796.396	41.393	4.798.082
4. Visconserven	20.379	2.728.646	20.936	2.864.930
5. Conserven van schaal- en weekdieren	4.098	1.173.783	3.129	808.022
TOTAAL	116.474	13.014.327	110.400	12.938.582

Uit tabel 5 kan worden afgeleid dat de daling van de invoer zowat alle categorieën betrof, met uitzondering van bewerkte vis. De vermindering was vooral te merken voor schaal- en weekdieren, vanwege het kleinere aanbod van mosselen uit Nederland.

Behalve voor conserven van schaal- en weekdieren steeg het prijsgemiddelde in alle categorieën. De hausse bleef meestal aan de matige kant.

De rubriek verse en bevroren vis kan verder worden uitgesplitst in enerzijds verse en gekoelde vis en anderzijds diepvriesvis. Op een totale hoeveelheid van 41.607 t beliep de invoer in 1984 van verse en gekoelde vis 20.451 t (49 p.c.)

en van bevroren vis 21.156 t (51 p.c.). Op een globale waarde van 3.906 mln F verse en bevroren vis werd voor 2.355 mln F verse of gekoelde (60 p.c.) en voor 1.550 mln F diepvriesvis (40 p.c.) geïmporteerd. Ook in 1984 maakten kabeljauw, haring, garnalen, conserven en mosselen het leeuwenaandeel uit van de invoer.

Volledigheidshalve dient nog melding gemaakt te worden van de invoer van vismeel. Naar hoeveelheid werden 48.912 t vismeel ingevoerd in 1984 tegen 33.926 t in 1983. Er werd een lichte prijsstijging van ca 3 p.c. genoteerd. De totale omzet van de vismeelimport bedroeg in 1984 1.199 mln F tegen 809 mln F in 1983.

Met inbegrip van vismeel en zoetwatervis (11.662 t voor 2.123 mln F) bedroeg de totale Belgische invoer van vis en visserijprodukten in 1984 170.974 t voor een globale waarde van 16.261 mln F, tegen 162.161 t voor 15.721 mln F in 1983.

Van dit totaal kwantum werd 70,7 p.c. door EEG-lidstaten geleverd ; de overige 29,3 p.c. was afkomstig uit derde landen. De voornaamste leveranciers binnen de eerste groep waren Nederland (37 p.c.), Denemarken (14 p.c.), West-Duitsland (9,5 p.c.) en Frankrijk (7 p.c.), terwijl onder de derde landen Peru (9,9 p.c.), Far Oer (1,9 p.c.), Noorwegen (1,9 p.c.) toonaangevend waren.

2. DE UITVOER

In 1984 werden 27.099 t vis en visserijprodukten voor een waarde van 3.461 mln F geëxporteerd, tegenover 28.089 t voor 3.253 mln F in 1983. Het algemeen prijsgemiddelde onderging andermaal een gevoelige stijging, nl. van 115,80 F per kg in 1983 tot 127,72 F per kg in 1984, hetgeen op een vermeerdering met 10,3 p.c. neerkomt.

Tabel 6 - Uitvoer van vis en visserijprodukten, hoeveelheid en waarde, 1960-84

Jaar	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Gemiddelde prijs F/kg
1960	12.971	226.667	17,47
1965	19.812	480.681	24,26
1970	29.000	819.711	28,26
1975	20.245	1.117.179	55,18
1980	19.932	1.790.549	89,83
1981	26.177	2.050.031	78,31
1982	27.741	2.645.372	95,36
1983	28.089	3.252.753	115,80
1984	27.099	3.461.100	127,72

In het verslagjaar werd een daling met 3,5 p.c. van het uitvoervolume genoteerd en een toename van de uitvoerwaarde met 6,4 p.c.

Tabel 6, bijlage 8 en de grafieken 3a en 3b tonen aan dat de Belgische visuitvoer tot 1971 in stijgende lijn is gegaan, om nadien geleidelijk terug te lopen en zich te stabiliseren rond de 20.000t. De jongste jaren is opnieuw een duidelijke stijging waar te nemen, in de hand gewerkt door de heropflakking van de haringvisserij en de toegenomen scholvangsten, waarvoor in het buitenland veel belangstelling aanwezig is.

Zoals de invoer omvat ook de export een groot gamma van produkten (tabel 7 en bijlage 8). In 1984 was er een vermindering van de uitvoer van verse en bevroren vis en van schaal- en weekdieren, maar ook een toename in de overige categorieën.

Tabel 7 - Uitvoer van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1983-84

Categorieën	1983		1984	
	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F	Hoeveelheid t	Waarde 1.000 F
1. Verse en bevroren vis	20.301	1.403.589	18.290	1.469.649
2. Bewerkte vis	407	105.229	663	192.168
3. Schaal- en weekdieren	3.389	905.936	3.077	831.935
4. Visconserven	2.814	375.899	3.743	505.124
5. Conserven van schaal- en weekdieren	1.178	462.000	1.326	462.224
TOTAAL	28.089	3.252.753	27.099	3.461.100

Traditioneel bleef de uitvoer van verse en bevroren vis de belangrijkste uitvoercomponent. De terugloop in deze categorie hield verband met de kleinere vangsten van haring en kabeljauw, die door de ruimere beschikbaarheid van tong en schol slechts gedeeltelijk konden worden opgevangen. In alle categorieën werden prijsstijgingen genoteerd.

De categorie verse en bevroren vis kan verder uitgesplitst worden in verse en gekoelde vis enerzijds, en diepvriesvis anderzijds. Op een totale export van 18.290 t verse en bevroren vis beliep de uitvoer van verse vis in 1984 13.199 t (72 p.c.) en van diepvriesvis 5.091 t (28 p.c.). Naar uitvoerwaarde gerekend, op een totaal van 1.470 mln F, noteerde de verse en gekoelde vis 874 mln F (59 p.c.) en de bevroren vis 596 mln F (41 p.c.). Schol, haring, tong, garnalen en kabeljauw waren de belangrijkste uitgevoerde soorten.

Benevens voormelde uitvoer van vis en visserijprodukten, voor menselijke consumptie bestemd, wordt jaarlijks nog een belangrijke hoeveelheid vismeel uitgevoerd. Gezien de eigenlijke Belgische produktie van vismeel eerder gering is, betreft het hier voornamelijk uitvoer van vismeel in transit, die al of niet een verwerking met andere veevoeders heeft ondergaan. In 1984 bedroeg de vismeelexport 52.352 t voor een waarde van 1.197 mln F, tegen 43.950 t voor 860 mln F in 1983. Tegenover het vorig jaar lagen de uitvoerprijzen voor vismeel in 1984 ca 17 p.c. hoger..

Samen met zoetwatervis (2.169 t voor 360 mln F) en met vismeel, bereikte de Belgische visuitvoer in 1984 een algemeen totaal van 81.620 t naar hoeveelheid en 5.018 mln F naar waarde. De overeenkomstige cijfers voor 1983 bedroegen respectievelijk 74.203 t voor 4.424 mln F.

De uitvoer ging in 1984 voor 37 p.c. naar partnerlanden van de EEG, terwijl de overige 63 p.c. derde landen als bestemming had. onder de EEG-landen waren de belangrijkste afnemers Nederland (18 p.c.), Frankrijk (12 p.c.); West-Duitsland (5 p.c.) en het Verenigd Koninkrijk (1 p.c.). Bij de derde landen waren Algerije (48 p.c.) en Libië (6 p.c.) de voornaamste klanten.



B. DE BINNENLANDSE HANDEL

Voor de bevoorrading van de Belgische markt beschikten de handel (groot- en kleinhandel) en de visverwerkende nijverheid in 1984 over 196.400 t vis en visserijprodukten, hetzij 34.800 t of 18 p.c. uit eigen aanvoer en 161.600 t of 82 p.c. uit invoer. Van deze hoeveelheid is 38.200 t of 20 p.c. naar het buitenland afgevoerd, zodat handel en nijverheid uiteindelijk 158.200 t vis en visserijprodukten voorhanden hadden om in de binnenlandse behoeften te voorzien (1).

Tabel 8 - Bevoorradingspakket van vis en visserijprodukten naar herkomst en bestemming, 1983-84

Herkomst en bestemming	1983		1984	
	Hoeveelheid t	p.c.	Hoeveelheid t	p.c.
Aanvoer + Invoer	36.600 169.500	18 82	34.800 161.600	18 82
Subtotaal - Uitvoer	206.100 39.000	100 19	196.400 38.200	100 20
Totaal	167.100	81	158.200	80

(1) Deze cijfers worden bekomen aan de hand van de formule aanvoer plus invoer min uitvoer, op basis van het aanvoergewicht. Het gedeelte van het in- en uitvoerkwantum dat in produktgewicht is uitgedrukt, werd met behulp van omrekeningscoëfficiënten tot aanvoergewicht teruggebracht.

Volgende coëfficiënten werden hierbij aangewend :

- visfilets : 2,50 ;
- gepelde garnalen : 3 ;
- conserven en bereidingen : 1,33 ;
- bewerkte vis (gezouten, gepekeld, gedroogd, gerookt) : 1,43 ;
- bewerkte visfilets : 3,33.

De daling van het beschikbaar gedeelte van het aanvoerkwantum voor 1984 werd in de hand gewerkt door een toename van de hoeveelheid vis die de minimumprijs niet behaalde en derhalve uit de markt werd genomen. Ook de aanvoer door vreemde vaartuigen liep verder achteruit.

Wat de invoer betreft was de vermindering het grootst in de categorie schaal- en weekdieren : een gevoelige daling van de invoer van garnalen en vooral het kleinere aanbod van mosselen zorgden voor de grootste verschuiving. Daarentegen hield de uitvoer relatief goed stand ; alleen de daling van de haringuitvoer was verantwoordelijk voor de genoteerde totale vermindering van het uitvoerkwantum.

Tabel 9 - Bevoorradingspakket van vis en visserijprodukten naar categorieën, 1983-84

Categorieën	1983		1984	
	Hoeveelheid t	p.c.	Hoeveelheid t	p.c.
1. Verse en bevroren vis	82.900	50	83.000	53
2. Schaal- en weekdieren	52.800	32	46.100	29
3. Conserven en bereidingen van vis en schaal- en weekdieren	27.300	16	25.300	16
4. Bewerkte vis (gezouten, gepékeld, gedroogd, gerookt)	4.100	2	3.800	2
Totaal	167.100	100	158.200	100

Een verdere analyse van het bevoorradingspakket wijst op een lichte terugloop van het verbruik. Deze daling sproot niet voort uit een vermindering van de vraag maar wel uit het kleinere aanbod, voornamelijk van mosselen uit Nederland (tabel 9).

Op basis van de beschikbare hoeveelheden, herleid tot het aanvoergewicht, beliep het verbruik per hoofd in 1984 (bevolking : 9.853.000 inwoners) 16,1 kg tegen 16,9 kg in 1983. Ondanks deze daling blijft het visverbruik in

België nog altijd een van de hoogste tussen de landen van de Europese Gemeenschap.

Naar categorieën onderverdeeld, bedroeg het gemiddeld verbruik per inwoner in 1984 8,4 kg verse of bevroren vis (idem in 1983), 4,7 kg schaal- en weekdieren (5,4 kg in 1983), 2,6 kg conserven en bereidingen (2,7 kg in 1983) en 0,4 kg bewerkte vis (idem in 1983).

De uitsplitsing van de categorie verse en bevroren vis wijst op een stabilisering van de verhouding tussen beide componenten : in 1984 werd per inwoner gemiddeld 5,2 kg verse vis en 3,2 kg diepgevroren vis verbruikt. Ook in 1983 werden dezelfde cijfers genoteerd.

De daling van de productie bleef daarentrent gelijke tred met de verminderde hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Volgens gegevens uit dezelfde bron beliep de productie van de Belgische verwerkende bedrijven bij de jongste opnamen 14.800 t aan afgewerkte producten voor een waarde van 2.131 mln F. De bestemming gold zowel de binnen- als de buitenlandse markt. Naar categorieën kan deze productie worden onderverdeeld in 4.000 t gekauten, gedroogde en vooral diepgevroren vis, 4.300 t conserven en halfconserven van vis, schaal- en weekdieren, en 2.600 t gerookte vis. Zoals reeds aangestipt, is in deze cijfers de omzet van de kleinere artisanale bedrijven niet inbegrepen.

Voor het jaar 1984 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Men verwacht zich aan een stabilisatie op algemeen vlak. Sommige type-activiteiten kennen een terugval, andere nemen toe, dit ingevolge de heroriëntering in een aantal visverwerkende bedrijven. Binnen de verwerkende bedrijven wordt ook een toename vastgesteld van de verkoop van pakliere en gefileerde vis, naast een groter aandeel van de afzet van het gamma verse vis-producten.

De productie van vol- en halfconserven en van gerookte vis wordt versterkt door de rokerijen, inleggerijen en opstervende verhoud die als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en sprat verwerken benevens zalm. België heeft slechts een geringe en vaak niet te stabiele aanvoer van pelagische vissoorten,

C. DE VISVERWERKENDE NIJVERHEID

De visverwerkende nijverheid in België omvatte in 1984 een twaalfstal rokerijen en inleggerijen, één conservenfabriek en een zestal diepvriesinstellingen. In deze opsomming wordt geen rekening gehouden met een aantal kleine artisanale bedrijven die minder dan vijf werklieden tewerkstellen.

De laatste bekende jaarlijkse produktiestatistieken van de bereiding en van de conserven van vis, schaal- en weekdieren, verstrekt door het Nationaal Instituut voor de Statistiek, vertoonden al geruime tijd een gevoelige daling van de hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Het jaargemiddelde, dat in de zeventiger jaren rond 27.000 t plafonneerde, is naderhand gevoelig afgenomen tot rond de 15.000 t. De meeste recente statistieken vermelden een kwantum aan grondstoffen van 17.700 t vis voor een waarde van 1.496 mln F, onderverdeeld in 15.300 t verse, bevroren en gezouten vis en 2.400 t andere, hoofdzakelijk schaal- en weekdieren.

De daling van de produktie hield daaromtrent gelijke tred met de verminderde hoeveelheid verwerkte grondstoffen. Volgens gegevens uit dezelfde bron beliep de produktie van de Belgische verwerkende bedrijven bij de jongste opnamen 14.800 t aan afgewerkte produkten voor een waarde van 2.132 mln F. De bestemming gold zowel de binnen- als de buitenlandse markt. Naar categorieën kan deze produktie worden onderverdeeld in 8.000 t gezouten, gedroogde en vooral diepgevroren vis, 4.200 t conserven en halfconserven van vis, schaal- en weekdieren, en 2.600 t gerookte vis. Zoals reeds aangestipt, is in deze cijfers de omzet van de kleinere artisanale bedrijven niet inbegrepen.

Voor het jaar 1984 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Men verwacht zich aan een stabilisatie op algemeen vlak. Sommige type-activiteiten kennen een terugval, andere nemen toe, dit ingevolge de heroriëntering in een aantal visverwerkende bedrijven. Binnen de verwerkende bedrijven wordt ook een toename vastgesteld van de verkoop van panklare en gefileerde vis, naast een groter aandeel van de afzet van het gamma verse vis-produkten.

De produktie van vol- en halfconserven en van gerookte vis wordt verzekerd door de rokerijen, inleggerijen en conservennijverheid die als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en sprat verwerken benevens zalm. België heeft slechts een geringe en vaak niet te voorziene aanvoer van pelagische vissoorten,

zodat deze bedrijven deze grondstoffen hoofdzakelijk via invoer uit het buitenland betrekken. Door de vangstbeperkende maatregelen (quota, vangstverbod) die in West-Europa van kracht zijn, is de industrie hoe langer hoe meer aangewezen op grondstoffenaanvoer uit ver afgelegen visserijlanden. Toch ontwikkelde zich recentelijk ook een strekking om, door middel van aangepaste investeringen in het verwerkingspakket op te nemen. De nijverheid bevoorraadt zich meer dan vroeger in de Belgische havens ; vooral haring werd afgenomen. Stilaan groeit een tendens tot uitbreiding en diversificatie van het produktiegamma, waarbij ook niet pelagische vissoorten en schaal- en weekdieren voor verwerking in aanmerking komen. Nochtans wordt vastgesteld dat de invoer uit verre landen in dalende lijn gaat, voornamelijk ingevolge de stijging van de prijzen. De afname van de koopkracht en de stijgende tendens van de dollarkoers zijn daar niet vreemd aan.

De diepvriesnijverheid, waar eveneens naar verruiming van het aanbod wordt gestreefd, kent voorts een geleidelijke toename van zijn produktie. Kenmerkend is het feit dat, benevens de specifieke diepvriesfabrieken ook in de andere takken van de verwerkende nijverheid een gedeeltelijke omschakeling tot diepvriesfabricage optreedt. Naast een eigen produktie, commercialiseren deze eenheden vaak bepaalde ingevoerde produkten waarvoor de industriële behandeling zich in sommige gevallen kan beperken tot een omvorming van de conditionering en de verpakking. Als grondstoffen wordt voornamelijk gebruik gemaakt van ingevoerde op zee bevroren visfilets, terwijl de afzet zowel voor de buitenlandse als voor de binnenlandse markt bestemd is.

Voor het jaar 1984 zelf zijn nog geen statistische gegevens beschikbaar. Men verwacht zich aan stabilisatie op algemeen vlak. Sommige type-activiteiten kennen een terugval, andere nemen toe. Dit ingevolge de heroriëntering in een aantal investerende bedrijven. Binnen de verwerkende bedrijven wordt ook een toename vastgesteld van de verkoop van kantarels en gelijche vis, naast een groter aandeel van de afzet van het garnet verse vis-produkten.

De produktie van vol- en halfconserveën en van de soep wordt verspreid door de toekosten, inbegrepen in de conserven, waarbij de als grondstoffen voornamelijk pelagische vissoorten zoals haring, makreel en sprat verwerkt worden. België heeft slechts een geringe en vaak niet te voortdurende aanvoer van pelagische vissoorten.

III. DE TEWERKSTELLING

A. DE PRIMAIRE SECTOR

Einde 1984 was de vissersvloot eigendom van 185 rederijen, waarvan 89 als persoonlijke of familiale ondernemingen, 11 als feitelijke verenigingen, 83 als persoonvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, en 2 als naamloze vennootschappen werden uitgebaat.

De exploitatievorm van de vloot is hoofdzakelijk familiaal en artisaanaal gebleven : 172 rederijen of 93 p.c. baten slechts één schip uit.

De tewerkstelling in de primaire sector omvat, enerzijds, de reders en het aan de rederijen verbonden walpersoneel, en, anderzijds, de bij de visvangst rechtstreeks betrokken personen, nl. het dekpersoneel en het machinepersoneel. Bij het dekpersoneel onderscheidt men schippers, stuurmannen, matrozen, lichtmatrozen en scheepsjongens, terwijl het machinepersoneel de functie van eerste motorist of hulpmotorist uitoefent.

Cijfers over het tewerkgestelde walpersoneel zijn niet voorhanden. Het totaal aantal ingeschreven zeelieden ter zeevisserij bedroeg op 31 december 1984 1.282 man, waarvan 887 aangemonsterd. In dit cijfer zijn 61 opvarende reders-eigenaars ingegrepen.

Het aantal bemande vaartuigen steeg met 4 eenheden ; in 1984 voeren 191 schepen ter zeevisserij uit (tabel 10 en bijlage 9).

Tabel 10 - Aantal varende schepen en opvarenden, 1960-84

Jaar	Aantal varende schepen op 31/12	Aantal aan- gemonsterde vissers op 31/12	Aantal afge- monsterde vissers op 31/12	Totaal aan- tal vissers op 31/12
1960	384	1.736	432	2.168
1965	339	1.464	437	1.901
1970	294	1.264	379	1.643
1975	239	1.072	367	1.439
1980	195	894	375	1.269
1981	193	894	367	1.261
1982	187	865	405	1.270
1983	187	889	385	1.274
1984	191	887	395	1.282

Bij tabel 10 dient te worden aangestipt dat deze statistiek gebaseerd is op een jaarlijkse momentopname bij de jaarwisseling ; het werkelijk aantal varende schepen en het aantal opvarenden liggen in de loop van het jaar meestal hoger (zie ook tabel 1 en bijlage 1).

Uit tabel 10 kan nog worden afgeleid dat sedert 1960 zowel het aantal schepen als het aantal vissers voortdurend is afgenomen. Toch geschiedt de afvloeï de jongste jaren veel trager ; door het heropleven van de nieuwbouw ontstaat een zekere stabilisatie van vloot en bemanningen.

Het bemanningstekort, waarmee men vooral in de vijftiger en zestiger jaren had af te rekenen, heeft de jongste jaren minder acute vormen aangenomen. In dit opzicht is het hoopgevend en belangrijk voor de toekomst van de Belgische zeevisserij dat het gemiddeld aantal aangemonsterde scheepsjongens niet achteruit loopt maar eerder stabiel blijft.

Tabel 10 - Aantal varende schepen en opvarenden, 1960-1984

Jaar	Aantal varende schepen op 31/12	Aantal aangemonsterde vissers op 31/12	Aantal algemene vissers op 31/12	Totaal aantal vissers op 31/12
1960	384	1.738	412	2.150
1961	379	1.744	437	2.181
1962	374	1.784	379	2.163
1963	379	1.772	367	2.146
1964	374	1.772	372	2.146
1965	374	1.772	367	2.141
1966	374	1.772	367	2.141
1967	374	1.772	367	2.141
1968	374	1.772	367	2.141
1969	374	1.772	367	2.141
1970	374	1.772	367	2.141
1971	374	1.772	367	2.141
1972	374	1.772	367	2.141
1973	374	1.772	367	2.141
1974	374	1.772	367	2.141
1975	374	1.772	367	2.141
1976	374	1.772	367	2.141
1977	374	1.772	367	2.141
1978	374	1.772	367	2.141
1979	374	1.772	367	2.141
1980	374	1.772	367	2.141
1981	374	1.772	367	2.141
1982	374	1.772	367	2.141
1983	374	1.772	367	2.141
1984	374	1.772	367	2.141

B. DE SECUNDAIRE SECTOREN

De aanvoer van zeevis verschaft werkgelegenheid aan de wal aan een groot aantal personen uit de nevenbedrijven. Preciese statistische gegevens omtrent de tewerkstelling zijn evenwel niet beschikbaar.

Tot de secundaire sectoren dienen te worden gerekend :

1. Het in de vismijnen aan de kust (Oostende, Zeebrugge en Nieuwpoort) tewerkgesteld personeel, o.m. vislossers, viswegers, afslagpersoneel, administratief personeel.
2. De sector visgroothandel : groothandelaars-verzenders, groothandelaars-invoerders, groothandelaars-uitvoerders.
3. De sector viskleinhandel : de gevestigde viskleinhandel, de visventers, de warenhuizen enz..
4. De visverwerkende sector : conservenfabriek, inleggerijen, rokerijen, diepvriesinstellingen, drogerijen-zouterijen, vismeelbedrijf, vriesopslagbedrijven.
5. De private bedrijfsorganisaties van werkgevers en werknemers der zeevisserij.
6. Het visserijonderwijs.
7. De openbare diensten van de visserij.

Volgens ramingen zouden tussen 4.000 en 5.000 personen in voormelde secundaire sectoren werkzaam zijn.

De tewerkstelling van de secundaire sectoren is in de loop van de jaren uiteraard in functie van de evolutie en de structuurveranderingen in het bedrijf. Het blijkt wel zo te zijn, dat op lange termijn in bepaalde takken een vermindering van de tewerkstelling wordt genoteerd, terwijl in andere daarentegen een toename valt waar te nemen. Tussen de verschillende takken onderling is tenslotte ook een zekere verschuiving opgetreden.

In de visverwerkende nijverheid, waar de bevoorrading in grondstoffen onderhevig is aan seizoenschommelingen met tijdelijke werkloosheid, werd een inspanning gedaan om, dank zij het opslaan en diepvriezen van voorraden tijdens de piekperioden en door diversifiëring van het produktiegamma, de arbeidskrachten heel het jaar door aan het werk te houden.

In bepaalde takken van de secundaire sector blijkt het uiteindelijk een probleem gekwalificeerd personeel aan te trekken, o.m. wat de visfileerders betreft.

C. DE TERTIAIRE SECTOREN

Een groot aantal bedrijven, firma's, fabrieken en instellingen werken gedeeltelijk of incidenteel ten behoeve van het visserijbedrijf.

Een opsomming leidt tot het volgende :

1. Toeleveringsbedrijven : scheepswerven (waarvan een vijftal gespecialiseerd in de bouw van visserijvaartuigen), metaalconstructie, machinebouw, herstellingsbedrijven, fabricage en levering van netten, kabels en tuigage, ijsfabrieken, levering en huur van navigatie- en detectie-apparatuur, brandstofleveranciers, levering van scheepsverven en -oliën, montage van bedrijfsvoertuigen, koelnijverheid, enz..
2. Infrastructuur : haveninstallaties, dokken, slipway, sluizen, radio, spoorwegvervoer, enz..

Een schatting, zelfs een summiere, van het aantal tewerkgestelden kan onder de huidige omstandigheden voor deze bedrijven en instellingen niet worden gemaakt. Zoals in de secundaire sector is dit aantal over de laatste jaren heen gebonden aan de fluctuaties die zich in de diverse geledingen van het visserijbedrijf voordoen.

BIJLAGEN EN GRAFIEKEN

- Bijlage 1 - Evolutie van de zeevisserijvloot, vissend vanuit Belgische havens, 1960-84
- 2 - Aanvoer van vis en visserijprodukten door Belgische vaartuigen in België, 1960-84
- 3 - Gemiddelde aanvoerprijzen in F/kg, 1960-84
- 4 - Belgische aanvoer in vreemde havens, 1960-84
- 5 - Aanvoer door vreemde vaartuigen in Belgische havens, 1964-84
- 6 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-84
- 7 - Invoer van vis en visserijprodukten in België, 1960-84
- 8 - Belgische uitvoer van vis en visserijprodukten, 1960-84
- 9 - Aantal vissers en varende schepen, 1960-84

- Grafiek 1 (a) - Aanvoer van de Belgische zeevisserij in Belgische havens, 1960-84 (hoeveelheid)
- 1 (b) - Aanvoer van de Belgische zeevisserij in Belgische havens, 1960-84 (waarde)
- 2 (a) - Evolutie van de invoer van zeeprodukten, 1960-84 (hoeveelheid)
- 2 (b) - Evolutie van de invoer van zeeprodukten, 1960-84 (waarde)
- 3 (a) - Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten, 1960-84 (hoeveelheid)
- 3 (b) - Evolutie van de uitvoer van zeeprodukten, 1960-84 (waarde)

Bijlage 1 - Evolutie van de zeevisserijvloot, vissend vanuit Belgische havens, 1960-84 (a)

Scheepsklassen		1960	1965	1970	1975	1980	1983	1984
I	Aantal	176	118	68	37	27	25	26
5 - 35 B.T.	pk	12.593	10.407	8.165	5.253	4.140	4.025	4.260
	B.T.	3.682	2.572	1.656	983	745	690	713
II	Aantal	105	109	95	67	53	52	56
35 - 70 B.T.	pk	15.135	17.170	18.799	14.289	11.456	11.220	12.457
	B.T.	5.342	5.507	4.934	3.418	2.613	2.614	2.873
III	Aantal	118	135	139	129	102	86	80
70 - 180 B.T.	pk	35.083	45.829	50.102	54.394	46.153	39.422	36.548
	B.T.	13.660	15.804	14.517	14.114	11.544	9.907	9.230
IV	Aantal	7	11	10	20	24	36	38
180 - 400 B.T.	pk	4.595	7.260	6.403	16.080	21.242	35.566	38.717
	B.T.	1.931	2.599	2.234	4.420	5.251	8.102	8.631
V	Aantal	6	2	3	2	2	2	2
400 - 1.000 B.T.	pk	6.210	2.200	3.550	2.550	2.550	2.550	2.550
	B.T.	3.306	969	1.387	969	969	969	969
TOTAAL	Aantal	412	375	315	255	208	201	202
	pk	73.616	82.866	87.019	92.566	85.541	92.784	94.532
	B.T.	21.922	27.451	23.850	23.904	21.122	22.282	22.416

(a) Bron: Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart - Jaarverslagen over de evolutie van de visserijvloot - Toestand op 31 december van elk jaar.

Bijlage 2 - Aanvoer van vis en visserijprodukten door Belgische vaartuigen in België, 1960-84 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	41.530	479.028	4.373	19.108	1.666	37.797	47.569	535.933
1965	44.268	622.427	2.141	12.120	1.669	55.392	48.078	689.939
1970	42.529	837.301	1.343	8.095	2.520	80.263	46.392	925.659
1971	47.322	916.165	907	6.999	1.941	73.585	50.170	999.749
1972	44.773	934.624	1.608	12.203	2.086	77.699	48.467	1.024.526
1973	37.747	1.048.063	2.325	22.784	2.902	116.352	42.974	1.187.199
1974	35.318	1.074.004	813	11.091	2.830	121.602	38.961	1.206.697
1975	32.321	1.035.545	2.556	24.769	3.440	152.162	38.317	1.212.476
1976	30.303	1.220.756	1.699	17.744	3.633	147.732	35.635	1.386.232
1977	32.570	1.274.595	118	1.313	2.726	157.803	35.414	1.433.711
1978	36.770	1.465.833	26	270	2.515	147.527	39.311	1.613.630
1979	31.240	1.465.275	31	407	2.290	131.394	33.561	1.597.076
1980	27.831	1.466.798	2.488	26.246	2.444	157.527	32.763	1.650.571
1981	27.705	1.658.331	8.655	82.683	2.345	157.822	38.705	1.898.836
1982	25.864	1.846.129	10.025	116.100	3.025	191.212	38.914	2.153.441
1983	28.674	2.023.252	6.188	80.240	2.870	214.266	37.732	2.317.758
1984	29.226	2.134.214	5.182	53.805	2.691	230.001	37.098	2.418.020

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 3 - Gemiddelde aanvoerprizen in F/kg, 1960-84 (a)

Jaar	Bodemvis	Pelagische vis	Schaal- en weekdieren	Totaal
1960	11,5	4,3	22,6	11,2
1965	14,0	5,6	33,2	14,3
1970	19,7	6,0	31,9	19,9
1971	19,4	7,7	37,9	19,9
1972	20,9	7,6	37,2	21,1
1973	27,8	9,8	40,1	27,6
1974	30,5	13,6	42,3	31,0
1975	32,0	9,7	44,2	31,6
1976	40,3	10,4	40,7	38,9
1977	39,1	11,1	57,8	40,5
1978	39,9	10,4	58,7	41,0
1979	47,0	13,0	57,3	47,6
1980	52,7	10,6	64,5	50,4
1981	59,9	9,6	67,3	49,1
1982	71,4	11,6	63,2	55,3
1983	70,6	13,0	74,7	61,5
1984	73,0	10,5	85,5	65,2

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 4 - Belgische aanvoer in vreemde havens, 1960-84 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	7.579	76.986	19	47	30	438	7.628	77.471
1965	4.845	69.896	5	34	4	59	4.854	69.989
1970	203	4.868	-	-	33	1.233	236	6.101
1971	2.348	55.439	-	-	56	2.440	2.404	57.880
1972	3.091	78.031	2	60	52	3.011	3.145	81.102
1973	3.173	96.426	59	614	99	3.965	3.331	101.005
1974	3.023	93.376	7	94	4	61	3.034	93.531
1975	4.654	145.009	-	-	57	2.531	4.711	147.540
1976	3.313	92.898	1	42	89	3.402	3.403	96.342
1977	4.320	134.799	-	-	88	4.910	4.408	139.709
1978	4.374	172.059	-	1	95	4.650	4.969	176.710
1979	7.504	270.531	-	4	171	7.342	7.675	277.877
1980	7.222	258.987	-	2	144	7.622	7.366	266.611
1981	5.039	205.859	-	5	161	10.957	5.200	216.821
1982	3.444	191.932	1	23	373	19.372	3.818	211.327
1983	5.270	292.612	-	6	134	12.077	5.404	304.695
1984	5.123	310.335	1	6	163	15.965	5.287	326.306

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 5 - Aanvoer door vreemde vaartuigen in Belgische havens, 1960-84 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1964	-	-	12	102	-	-	12	102
1965	-	-	395	4.610	-	-	395	4.610
1970	40	419	2.684	20.654	1	48	2.725	21.121
1971	38	328	1.852	13.069	-	-	1.890	13.397
1972	27	348	748	6.403	-	-	775	6.751
1973	1.523	28.425	138	1.316	-	-	1.661	29.741
1974	927	19.624	30	170	-	3	957	19.797
1975	1.905	44.542	188	1.551	24	813	2.117	46.906
1976	321	11.460	78	549	1	23	400	12.032
1977	248	5.284	-	-	-	-	248	5.284
1978	5	312	-	-	-	-	5	312
1979	42	1.259	-	-	-	-	42	1.259
1980	96	4.354	1	20	-	-	97	4.374
1981	215	14.959	421	4.073	1	51	637	19.083
1982	915	32.008	656	6.844	2	115	1.573	38.967
1983	405	27.439	76	778	27	1.796	508	30.013
1984	324	22.363	7	75	13	1.107	344	23.545

(a) Bron: Zeevisserijdienst.

Bijlage 6 - Belgische visaanvoer in binnen- en buitenland, 1960-84 (a)

Jaar	Bodemvis		Pelagische vis		Schaal- en weekdieren		Totaal	
	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F	Ton	1.000 F
1960	49.109	556.014	4.392	19.155	1.696	38.235	55.197	613.404
1965	49.113	692.323	2.146	12.154	1.673	55.451	52.932	759.928
1970	42.732	842.169	1.343	8.095	2.553	81.496	46.628	931.760
1971	49.670	974.604	907	7.000	1.997	76.025	52.574	1.057.629
1972	47.864	1.012.655	1.610	12.263	2.138	80.710	51.612	1.105.628
1973	40.920	1.144.489	2.384	23.398	3.001	120.317	46.296	1.288.204
1974	38.341	1.167.380	820	11.185	2.834	121.663	41.995	1.300.228
1975	36.975	1.180.554	2.556	24.769	3.497	154.693	43.028	1.360.016
1976	33.616	1.313.654	1.700	17.786	3.722	151.134	39.038	1.482.574
1977	36.890	1.409.394	118	1.313	2.814	162.713	39.822	1.573.420
1978	41.644	1.637.892	26	271	2.610	152.177	44.280	1.790.340
1979	38.743	1.735.806	31	441	2.462	138.736	41.236	1.874.953
1980	35.053	1.725.785	2.488	26.248	2.588	165.149	40.129	1.917.182
1981	32.744	1.864.190	8.655	82.688	2.506	168.779	43.905	2.115.657
1982	29.308	2.038.061	10.026	116.123	3.398	210.584	42.738	2.364.768
1983	33.944	2.315.864	6.188	80.246	3.004	226.343	43.136	2.622.453
1984	34.349	2.444.549	5.183	53.811	2.854	245.966	42.385	2.744.326

(a) Bron: N.I.S.

Bijlage 7 - Invoer van vis en visserijproducten in België, 1960-84 (a)

Jaar	Verse en bevroren vis		Bewerkte vis		Schaal- en weekdieren		Bereidingen en conserven van vis		Bereidingen en conserven van schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	22.087	315.326	13.327	149.848	26.176	276.421	16.406	504.191	1.791	85.214	79.787	1.331.000
1965	34.597	567.319	11.207	174.454	28.594	446.923	21.447	726.565	2.067	144.386	97.912	2.059.647
1970	41.703	853.284	15.310	234.245	25.326	757.306	16.698	728.402	1.965	231.725	101.002	2.804.962
1971	42.128	1.041.685	12.271	242.974	26.047	837.784	19.556	978.540	2.541	315.025	102.543	3.416.008
1972	41.122	1.144.252	9.736	238.556	29.862	1.005.671	20.481	983.398	2.352	278.790	103.553	3.650.667
1973	40.917	1.260.817	7.388	246.216	25.903	1.140.234	21.444	1.177.691	3.043	454.341	98.695	4.279.299
1974	41.665	1.557.793	6.550	278.457	30.260	1.320.105	22.760	1.556.055	2.729	497.602	103.964	5.210.012
1975	38.212	1.434.421	5.724	313.239	28.465	1.488.660	17.630	1.235.279	2.924	500.026	92.955	4.971.625
1976	43.139	1.903.427	5.262	370.773	30.299	2.052.434	22.658	1.701.944	2.988	541.558	104.346	6.570.136
1977	39.909	2.159.317	4.175	397.294	35.322	2.366.395	20.356	1.628.060	3.470	641.913	103.232	7.192.979
1978	35.937	2.179.139	4.118	432.215	35.279	2.530.268	21.587	1.759.155	3.457	702.660	100.378	7.630.437
1979	39.847	2.572.025	3.341	450.670	38.029	3.058.795	21.042	1.729.798	3.898	994.014	106.157	8.805.302
1980	43.187	2.939.561	2.694	475.078	38.768	3.360.746	20.944	1.945.375	3.952	890.545	109.545	9.611.672
1981	41.638	3.065.441	2.511	467.823	42.581	3.546.970	20.265	2.287.028	3.834	862.178	110.829	10.229.440
1982	43.164	3.376.644	2.625	497.510	43.359	4.019.733	18.942	2.410.427	3.867	1.131.354	113.957	11.435.668
1983	42.583	3.802.229	3.302	513.273	46.112	4.796.396	20.379	2.728.646	4.098	1.173.783	116.474	13.014.327
1984	41.607	3.905.613	3.335	561.934	41.393	4.798.082	20.936	2.864.930	3.129	808.022	110.400	12.938.582

(a) Bron: N.I.S. - Excl. zoetwatervis en vismeel.

Bijlage 8 - Belgische uitvoer van vis en visserijproducten, 1960-84 (a)

Jaar	Verse en bevroren vis		Bewerkte vis		Schaal- en weekdieren		Bereidingen en conserven van vis		Bereidingen en conserven van schaal- en weekdieren		Totaal	
	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F	ton	1.000 F
1960	9.304	155.107	2.042	40.477	514	8.537	1.078	20.248	33	2.298	12.971	226.667
1965	15.130	356.670	4.031	103.158	93	8.616	253	8.923	35	3.314	19.812	480.681
1970	20.918	593.933	7.391	182.580	312	19.452	334	18.464	45	5.282	29.007	819.711
1971	23.046	660.786	6.538	195.225	198	21.673	366	22.472	67	13.480	30.215	913.636
1972	19.916	632.620	6.286	201.071	549	58.297	1.052	62.499	50	7.239	27.853	961.726
1973	18.889	757.997	3.802	141.605	665	70.808	2.683	169.088	189	37.671	26.228	1.177.169
1974	16.157	735.952	2.766	143.557	476	59.621	2.826	214.089	190	37.636	22.415	1.190.855
1975	14.200	655.879	2.358	124.503	814	87.719	2.622	197.601	251	51.455	20.245	1.117.179
1976	14.851	846.501	2.578	145.969	804	106.558	2.395	197.246	265	54.609	20.893	1.350.883
1977	15.277	823.521	1.248	83.794	2.372	285.344	2.023	187.675	269	67.506	21.189	1.447.840
1978	16.821	904.749	996	71.222	2.600	336.275	2.081	176.783	202	56.705	22.700	1.545.734
1979	14.382	932.852	968	69.902	2.618	332.248	1.965	167.312	500	157.805	20.433	1.660.119
1980	14.467	1.015.016	296	37.585	2.238	311.388	1.958	177.238	973	249.322	19.932	1.790.549
1981	20.937	1.229.024	362	45.908	1.749	307.298	2.236	210.391	893	257.410	26.177	2.050.031
1982	22.043	1.367.453	149	43.669	2.310	566.836	2.195	256.546	1.044	410.868	27.741	2.645.372
1983	20.301	1.403.589	407	105.229	3.389	905.936	2.814	375.899	1.178	462.100	28.089	3.252.753
1984	18.290	1.469.649	663	192.168	3.077	831.935	3.743	505.124	1.326	462.224	27.099	3.461.100

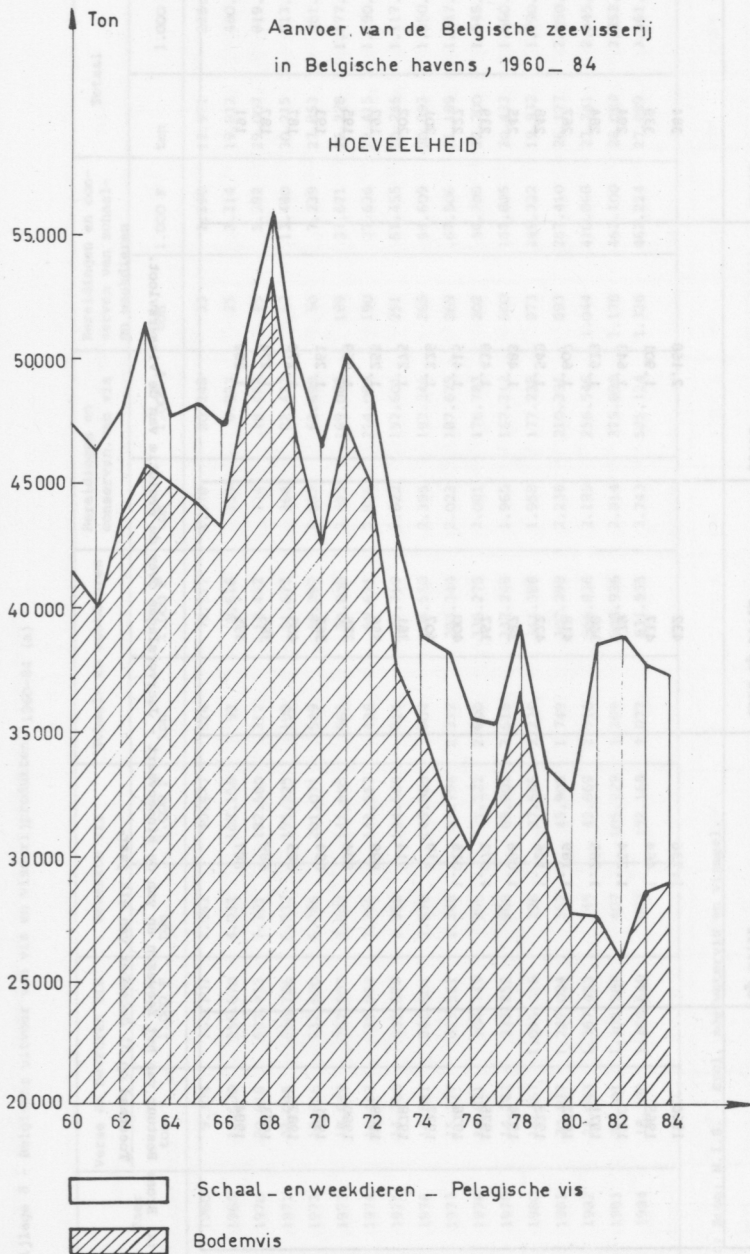
(a) Bron: N.I.S. - Excl. zoetwatervis en vismeel.

Bijlage 9 - Aantal vissers en varende schepen, 1960-84 (a)

Jaar	Aantal aangemonsterde vissers op 31.12	Aantal afgemonsterde vissers op 31.12	Totaal aantal vissers op 31.12	Aantal varende schepen op 31.12
1960	1.736	432	2.168	384
1965	1.464	437	1.901	339
1970	1.264	379	1.643	294
1971	1.265	368	1.633	284
1972	1.189	418	1.607	267
1973	1.126	422	1.548	248
1974	1.096	387	1.483	245
1975	1.072	367	1.439	239
1976	1.015	400	1.415	227
1977	919	407	1.326	201
1978	914	361	1.275	202
1979	899	356	1.255	197
1980	894	375	1.269	195
1981	894	367	1.261	193
1982	865	405	1.270	187
1983	889	385	1.274	187
1984	887	395	1.282	191

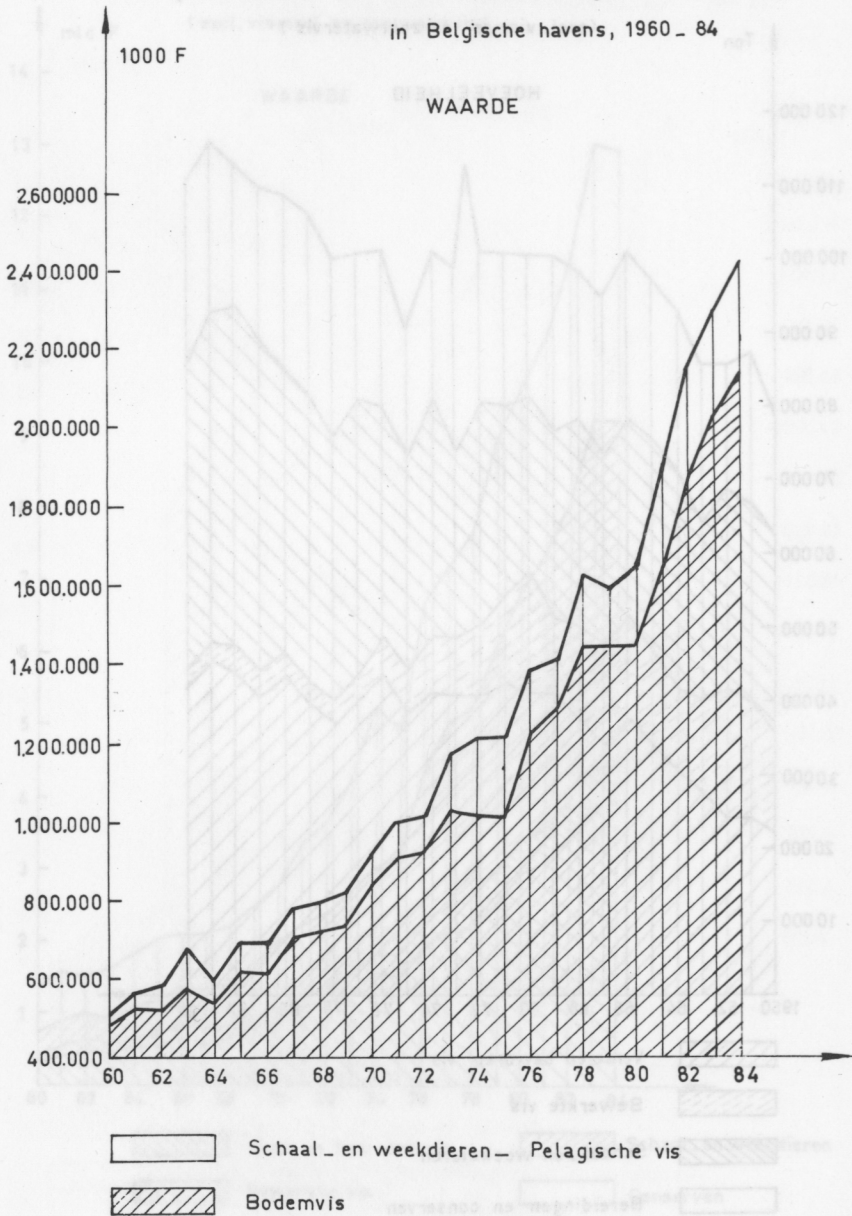
(a) Bron: Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart - Jaarverslagen over de evolutie van de vissersvloot.
Toestand op 31 december van elk jaar.

GRAFIEK 1(a)



GRAFIEK 1 (b)

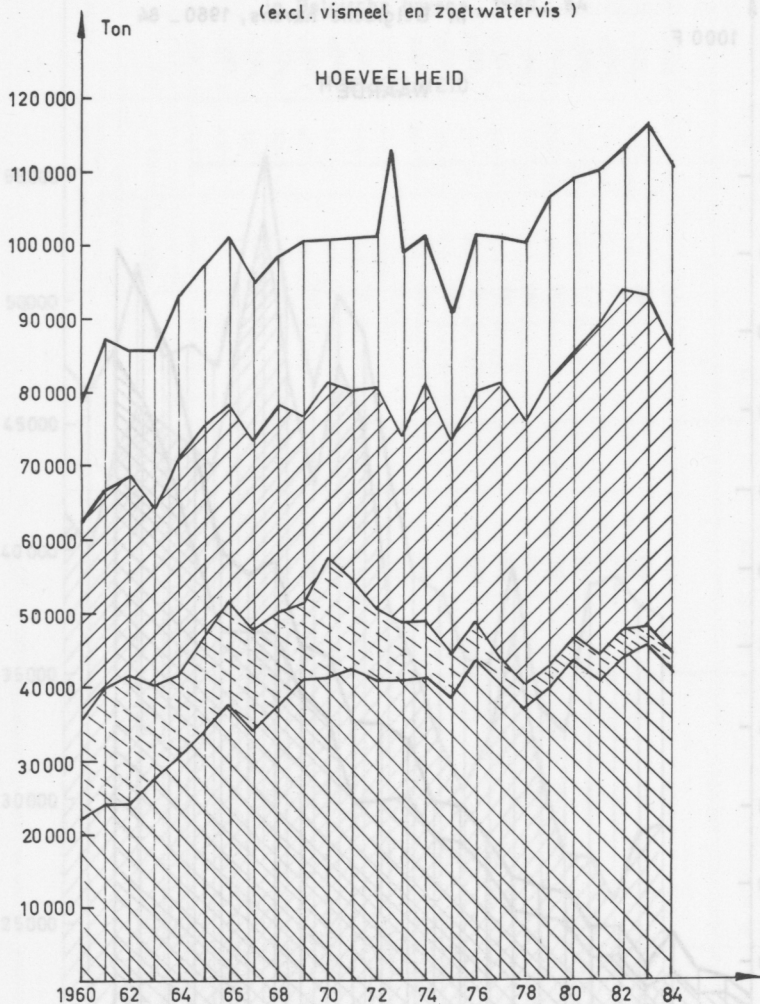
Aanvoer van de Belgische zeevisserij
in Belgische havens, 1960 - 84




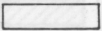


GRAFIEK 2(a)

Evolutie van de invoer van zeeproducten, 1960-84

(excl. vismeel en zoetwatervis)

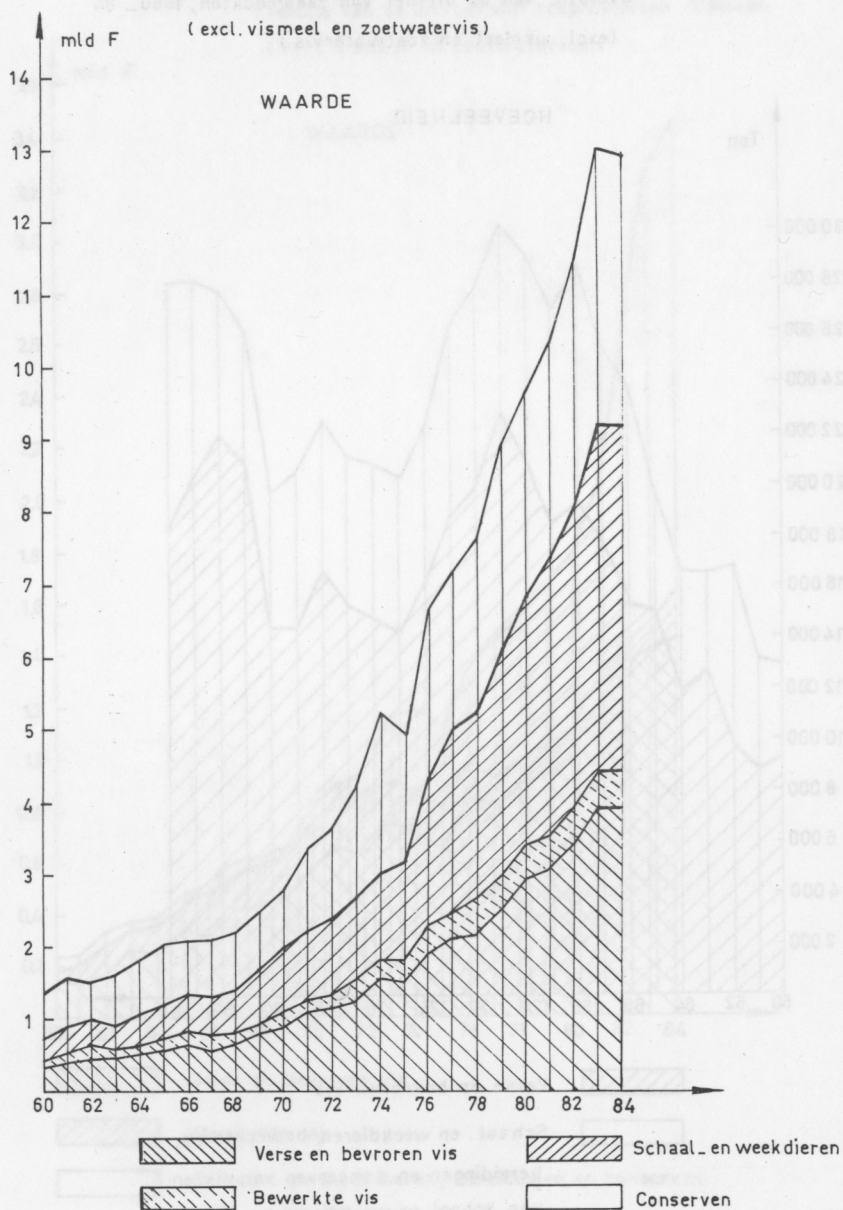


-  Verse en bevroren vis
-  Bewerkte vis
-  Schaal- en weekdieren
-  Bereidingen en conserven

GRAFIEK 2(b)

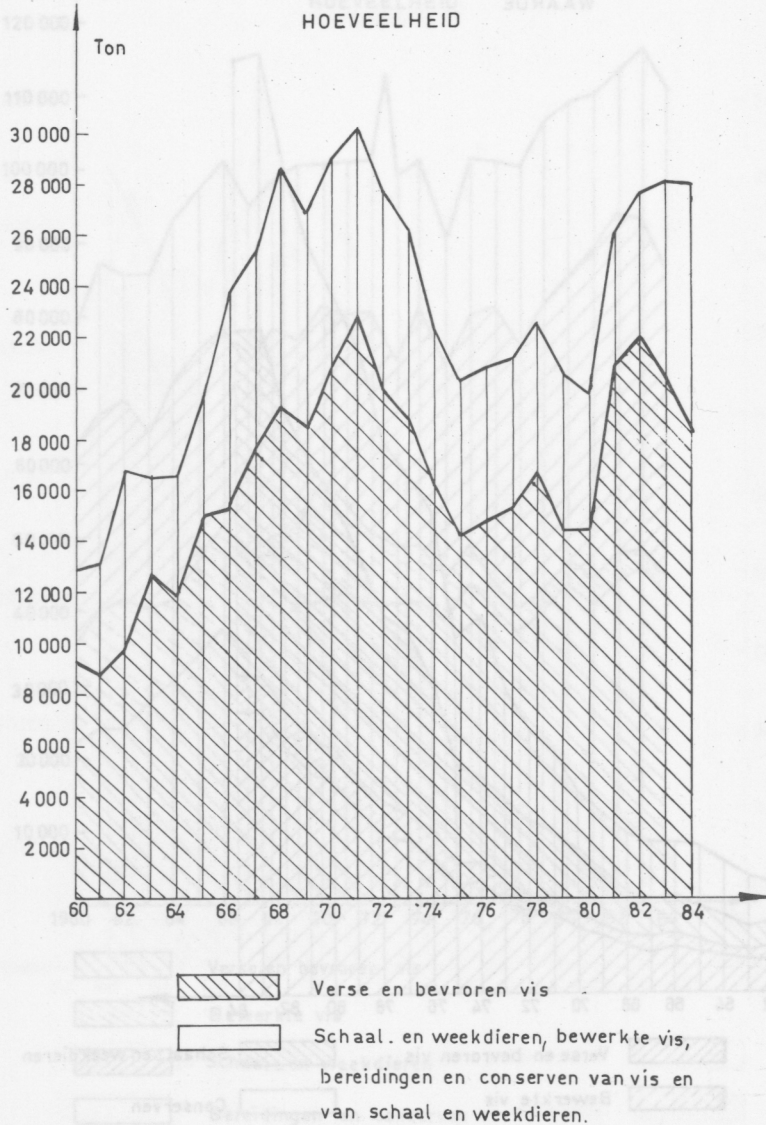
Evolutie van de invoer van zeeproducten, 1960 - 84

(excl. vismeel en zoetwatervis)



GRAFIEK 3(a)

Evolutie van de uitvoer van zeeproducten, 1960 - 84
(excl. vismeel en zoetwatervis)



GRAFIEK 3(b)

Evolutie van de uitvoer van zeeproducten 1960-84
(excl. vismeel en zoetwatervis)

